KUTSESTANDARD

Forvarderioperaator, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Forvarderioperaator, tase 4 kutsestandardi alusel antakse nii esmast kutset kui kutset:
a) esmane kutse saadakse riiklikult tunnustatud, käesolevale kutsestandardile vastava õppekava täitmisel. Lõputunnistusele/diplomi lisale kantud märge esmase kutse saamise kohta tõendab, et isik on saanud ettevalmistuse ja omab valmisolekut vastaval tasemel kutsealal tegutsema asumiseks.
b) kutse saadakse, kui kutset andev organ on hinnanud isiku reaalses tööelus tõendatud kompetentside vastavust kutsestandardile ning väljastanud kutsetunnistuse.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Forvarderioperaator, tase 4	4

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Forvarderioperaator, tase 4 on oskustöötaja, kes tunneb forvarderi ehitust ja hooldamist ning töötab sellega iseseisvalt vastavalt puiduvarumistehnoloogiatele. Forvarderioperaator hindab puidu sortimendi kvaliteeti, laadib puidu forvarderile, hindab puidu kogust, veab puidu laoplatsile, virnastab puidu ja peab arvestust kokkuveetud koguste üle. Forvarderioperaator arvestab tema tööle eelnenud ja järgnevate töölõikudega, nende sujuvusega ning puidu sortimentidele ja laoplatsile esitatud nõuetega. Forvarderioperaatorina töötamisel tuleb kasuks mootorsõiduki ja liikurmasina juhtimisõigus (juhiluba) vastavalt kehtivale liiklusseadusele.
A.2 Tööosad
Forvarderioperaator, tase 4 kutse koosneb kahest osast: A.2.1 Puidu kokkuvedu raietel A.2.2 Forvarderi seadistamine ja korrashoid
A.3 Töö keskkond ja eripära
4. taseme forvarderioperaatori kutse eeldab orienteerumisvõimet looduses ja füüsilist vastupidavust. Forvarderioperaator on kohustatud kasutama töö osale vastavat turvavarustust ning järgima tööohutusnõudeid.
A.4 Töövahendid
Forvarderioperaatori põhiliseks töövahendiks on hüdrotõstukiga puidu kokkuveotraktor ehk forvarder.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Forvarderioperaatori kutse eeldab otsustus-, vastutus-, keskendumis- ja nägemisvõimet, füüsilist vastupidavust ning käelise tegevuse täpsust, sujuvust ja kiirust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavapäraselt on 4. taseme forvarderioperaatoril erialane kutseharidus või kutseoskused on omandatud praktilise töö käigus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Forvarderioperaator, kokkuveomasina operaator

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Forvarderioperaator, tase 4 kutse tõendamiseks on vajalik kompetentside B.2.1; B.2.2 ja B.2.3 (läbiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Puidu kokkuvedu raietel	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) juhib forvarderit, arvestades looduslikke tingimusi; 2) veendub raielangi, kokkuveotee ja laoplatsi õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet; 3) sorteerib, veab kokku ja virnastab puidu sortimendid, lähtudes tootmisülesandest; 4) planeerib laoplatsil puidu paigutamist, lähtudes laoplatsi eripärast, puidu sortimentide arvust ja kogusest; 5) hindab koorma kogust, lähtudes parameetritest; 6) peab kokkuveetud koguste arvestust, lähtudes kokkuveetud koormate kogustest; 7) kasutab forvarderiga töötamisel säästvaid töövõtteid, lähtudes töökeskkonna ja ohutusnõuetest; 8) hindab puidu ja töö kvaliteeti, lähtudes tööülesandest.	
Teadmised: 1) põhilised puu- ja põõsaliigid ja nende omadused; 2) puidu kvaliteedinõuded ja puidurikked; 3) puiduvarumistehnoloogiad; 4) forvarderiga töötamise põhimõtted; 5) puidu koguse hindamise põhimõtted; 6) GPS-seadmete ja kaartide kasutamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja intervjuu	
B.2.2 Forvarderi seadistamine ja korrashoid	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) jälgib forvarderi korrasolekut, järgides kasutusjuhendit; 2) seadistab forvarderi parameetrid sobivateks, arvestades ergonoomiat ja töö iseloomu; 3) määratleb forvarderi mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked, lähtudes kasutusjuhendist; 4) määratleb forvarderi remondi vajaduse, lähtudes kasutusjuhendist ja võimalusel kõrvaldab rikked oma pädevuse piires; 5) teeb forvarderi regulaarset tehnohooldust, lähtudes kasutusjuhendist ja ohutusnõuetest; 6) käitleb hooldus- ja remondijäätmeid, lähtudes keskkonnanõuetest.	
Teadmised: 1) forvarderi töö-, seadistamis- ja hoolduspõhimõtted; 2) ergonoomia põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja intervjuu	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.3 Forvarderioperaator, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	

1) mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas – raie, kokkuveo, väljaveo ja sortimendi kasutuse eesmärgist – ning osaleb meeskonnatöös; 2) kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides; pakub välja töötavaid uuendusi; 3) hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnkahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneda võivaid riske oma töölõigus ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks; 4) järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid; 5) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale; 6) kasutab oma töös arvutit tasemel AO2 (vt lisa 1); 7) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A1 (vt lisa 2).
Teadmised: 1) kutsealaga seonduvad õigusaktid; 2) ergonoomia põhimõtted; 3) töö- ja keskkonnaohutuse alused; 4) esmaabi alused.
Hindamismeetod(id): Läbivat kompetentsi hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega integreeritult.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-05122013-3.3.1/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Aita Sauemägi, SA Innove Andres Müürisepp, Luua Metsanduskool Ilmar Paal, Riigimetsa Majandamise Keskus Marko Vinni, Luua Metsanduskool Ott Otsmann, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Peep Lohu, Odenkat OÜ Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Toomas Keskkülla, Artiston OÜ Tõnu Reinsalu, Luua Metsanduskool Urmas Valter, Raviltos OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	13
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	05.12.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	04.10.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	8341 Põllu- ja metsamasinate juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Forwarder operator, level 4
Soome keeles	Kuormakoneenkuljettaja
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused	